

Stichting Nederlandstalig Onderwijs Alentejo
Portugal

Lespunten:

Aldeia da Serra - Santa-Sofia - Algoceira

NTC primair onderwijs

Schoolgids, uitgave 2009 - 2010

INHOUDSOPGAVE

OVER DE SCHOOLGIDS.....	5
1 EEN SCHETS VAN ONZE SCHOOL.....	1
1.1 “de Olijftak”.....	1
1.2 Bestuur en leerkrachten.....	1
1.3 Situering van de school.....	1
1.4 Kort financieel verslag 2008-2009.....	2
2 WAAR DE SCHOOL VOOR STAAT	3
2.1 Missie.....	3
2.2 Visie.....	3
2.3 Uitgangspunten/achtergronden.....	3
2.4 Sfeer in de school.....	4
3 ONDERWIJS.....	5
3.1 Organisatie van de school.....	5
3.2 Groepering, groeps grootte en lesorganisatie.....	5
3.3 Onderwijsaanbod: doelen en methoden.....	5
3.3.1 Groepen 1 en 2	6
3.3.2 Basisvaardigheden (lezen, schrijven en taal) voor groepen 3 t/m 8.....	6
3.4 Huiswerk/Spreekbeurt/Boekbespreking.....	7
3.5 Voorzieningen op leslocaties.....	8
4 ZORG VOOR KINDEREN.....	9
4.1 Aannamebeleid, toelatingsprocedure en voortgangsbeleid.....	9
4.1.1 R3 klas in Aldeia da Serra.....	9
4.2 Absentiebeleid.....	10
4.3 Volgen van de ontwikkeling van de kinderen in de school.....	10
4.3.1 Leerlingvolgsysteem.....	10
4.3.2 Toetskalender.....	11
5 LEERKRACHTEN.....	12
5.1 De leerkrachten stellen zich voor.....	12
5.2 Wijze van vervanging bij afwezigheid.....	13
5.3 Scholing van leerkrachten.....	13
6 OUDERS.....	14
6.1 Belang van betrokkenheid van ouders.....	14
6.2 Informatievoorziening aan ouders over het onderwijs en de school.....	14
6.3 Ouderactiviteiten.....	14

6.4 Klachtenregeling.....	14
6.5 Inspraak.....	15
7 KWALITEITSZORG.....	16
7.1 Resultaten schooljaar 2008-2009.....	16
7.2 Prioriteiten schooljaar 2009-2010.....	17
8 RESULTATEN VAN HET ONDERWIJS.....	19
8.1 Resultaten 2008-2009.....	19
8.2 De context van de resultaten.....	22
8.3 De kwaliteit van ons onderwijs.....	23
9 PRAKTISCHE ZAKEN.....	24
9.1 Schooltijden.....	24
9.2 Vakantierooster.....	24
9.3 Lesgeld.....	24
9.4 Schoolverzekering voor leerlingen.....	25
10 TELEFOONNUMMERS, E-MAILADRESSEN.....	26
BIJLAGE 1: ARTIKEL 13 VAN DE WET OP HET PRIMAIR ONDERWIJS.....	27
BIJLAGE 2: ARTIKEL 24A EN 24C VAN DE WET OP HET VOORTGEZET ONDERWIJS.....	28
BIJLAGE 3: ONDERWIJSPLANNING VOOR NTC RICHTING 1 EN 2.....	29
BIJLAGE 4: ONDERWIJSPLANNING VOOR NTC RICHTING 3.....	30
BIJLAGE 5: VOORBEELD HANDELINGSPLAN.....	31
BIJLAGE 6: SCHOOLJAARCALENDER.....	32

OVER DE SCHOOLGIDS

Waarom een schoolgids voor ouders?

Deze schoolgids is bedoeld om u te informeren over het onderwijs op onze school. De gids laat zien wat wij u en uw kind te bieden hebben. Ouders van toekomstige leerlingen kunnen in de schoolgids lezen waarom onze school een goede keuze is. De schoolgids geeft aan waar onze school voor staat en wat u van ons mag verwachten. Aan ouders die al leerlingen op onze school hebben, leggen wij verantwoording af over onze manier van werken en de behaalde resultaten. U kunt ons altijd aanspreken op de inhoud van de gids. Bent u van mening dat wij iets niet waar maken, dat er iets niet goed gaat of beter kan? Laat het ons weten. Dan kunnen we samen met u werken aan een nog betere kwaliteit van ons onderwijs.

Wat staat er in deze schoolgids?

Na een korte schets van onze school vindt u in deze schoolgids informatie over:

- wat leren de kinderen op onze school;
- de zorg voor de kinderen;
- wat ouders en school van elkaar mogen verwachten;
- de resultaten die onze school bereikt;
- praktische zaken.

De schoolgids sluit aan bij het schoolplan. Hierin hebben wij voor een periode van vier jaar uitgebreid beschreven hoe ons onderwijs in elkaar zit en wat onze plannen zijn om een goede school te blijven. Op onze website www.snoal.info vindt u een link naar het schoolplan.

Wie hebben aan de schoolgids gewerkt?

Deze schoolgids is geschreven door de leerkrachten en het bestuur van “de Olijftak”. We hebben daarbij gebruik gemaakt van het model van de stichting NOB.

Heeft u suggesties voor onze schoolgids?

We hopen dat u onze schoolgids met plezier zult lezen. Heeft u vragen of wensen naar aanleiding van deze schoolgids of suggesties voor verbetering, dan horen we dat graag.

Opgesteld september 2009 door:

Leerkrachten en Bestuur van “de Olijftak”

Stichting Nederlandstalig Onderwijs in de Alentejo
Portugal

1 EEN SCHETS VAN ONZE SCHOOL

1.1 “de Olijftak”

De Stichting Nederlandstalig Onderwijs in de Alentejo is opgericht in 1989. Leerlingen van 4 tot 14 jaar kunnen de lessen Nederlandse taal en cultuur (NTC onderwijs) volgen. De naam “de Olijftak” is vorig jaar gekozen door de leerlingen en verwijst naar onze streek die rijk is aan olijfbomen.

Mail: secretariaat@snoal.info

Website: www.snoal.info

Correspondentieadres: Secretariaat “de Olijftak”,
Stichting Nederlandstalig Onderwijs in de Alentejo,
Apartado 386, 7350-905 ELVAS

1.2 Bestuur en leerkrachten

Bestuur

We hebben afgelopen jaar afscheid genomen van Astrid Immink-Rootinck, de voorzittersrol is nu overgenomen door Jos Pronk. Het bestuur bestaat uit:

	Naam	Lespunt
Voorzitter	Jos Pronk	Algoceira
Penningmeester	Hans Welling	Santa Sofia
Secretaris	Mirjam Buil-Brouwer	Aldeia da Serra

Leerkrachten

Afgelopen schooljaar is leerkracht Cindy van der Zanden in dienst getreden, terwijl Agnes Hummel is gestopt. Ons onderwijsteam bestaat nu uit de volgende leerkrachten:

	Aldeia da Serra	Santa Sofia	Algoceira
Hermana Lotterman	+	+	
Cindy van der Zanden			+
Tom Alexandre		+	+

De leerkrachten stellen zich in hoofdstuk 5 aan u voor. De adressen en telefoonnummers van bestuursleden en leerkrachten zijn in hoofdstuk 10 te vinden.

1.3 Situering van de school

Op de lespunten Algoceira en Santa-Sofia is de stichting te gast op een Portugese school. In Aldeia da Serra wordt lesgegeven in het plaatselijke dorps huis. Dat betekent dat de leerkrachten (en leerlingen) gebruik maken van Portugese faciliteiten.

In Algoceira, gelegen tussen Odemira en Vila Nova de Milfontes, heeft de stichting de beschikking over een “eigen” schooltje met 2 klaslokalen dat expliciet ten dienste staat van de NTC-lessen. De groepen 1 tot en met 8 kunnen hier op zaterdagochtend lessen Nederlandse taal en cultuur volgen. De school in Algoceira is goed bereikbaar vanuit alle richtingen.

In Santa-Sofia, gelegen tussen Montemor en Évora mogen we ook gebruik maken van een leegstaande Primária met twee klaslokalen. De groepen 1 tot en met 8 kunnen hier op woensdagmiddag lessen Nederlandse taal en cultuur volgen.

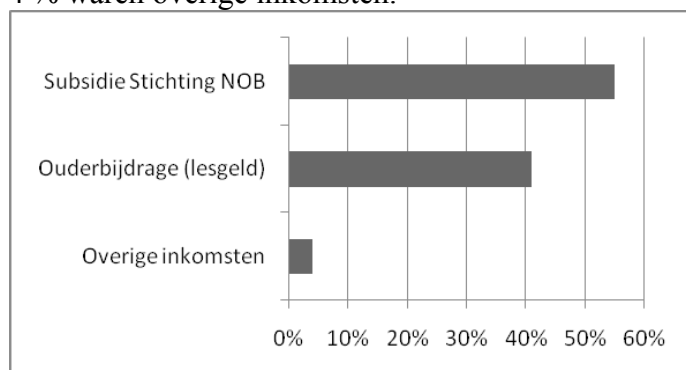
In Aldeia da Serra, een klein dorp ten noorden van Redondo, wordt les gegeven in het Casa do Povo. De lessen vinden plaats in een lokaaltje van het dorps huis. De groepen 1 tot en met 8 kunnen hier op zaterdagochtend lessen Nederlandse taal en cultuur volgen.

1.4 Kort financieel verslag 2008-2009

Het definitieve jaarverslag zal in oktober af zijn, hierbij wat voorlopige cijfers om u toch een indruk te geven hoe de school met de financiële middelen omgaat.

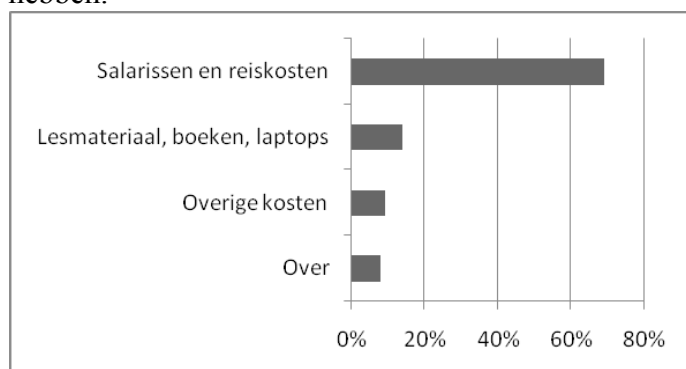
Inkomsten

In 2008-2009 hadden we ongeveer 30.000 € inkomsten. 55% hiervan was afkomstig van de Stichting Nederlands Onderwijs in het Buitenland en 41% kwam via de ouderbijdrage binnen. 4 % waren overige inkomsten.

Uitgaven

Van dit geld ging 69% naar salarissen en reiskosten van de leerkrachten, 14% naar lesmateriaal, boeken, laptops e.d., 9% naar overige kosten. 8% bleef over en zal overgeheveld worden naar volgend jaar, waar we “verlies” voorzien doordat we kleinere klassen zullen hebben.

2.1 **Missie**

De missie zoals die verwoord is in ons schoolplan 2008-2012:

- De NTC-school “de Olijftak” heeft als taak de Nederlandse taal en cultuur een plaats te geven binnen de totale opvoeding van het kind.
- Leerstof en vaardigheden die bij het onderwijs in de Nederlandse taal en cultuur worden overgedragen, staan ten dienste van de totale persoonlijkheidsvorming van de leerlingen.
- Om het NTC onderwijs succesvol te kunnen laten verlopen, verzorgt de school jaarlijks 100 uren onderwijs in de Nederlandse taal en 20 uren cultuur. Deze 120 lessen zijn verdeeld over 35 lesdagen van drie uur elk, de viering van Koninginnedag en het afsluitende schoolkamp voor de groepen 3 tot en met 8.
- Wij streven in ons lesaanbod naar een zo goed mogelijke aansluiting bij het Nederlandse onderwijs en bij ontwikkelingen in de Nederlandse samenleving.
- Via een leerlingvolgsysteem houden wij nauwgezet de vorderingen van onze leerlingen in de gaten. Ons einddoel is het bereiken van de kerndoelen. Als dit niet haalbaar is, wordt een alternatief geboden in de vorm van het behalen van het Certificaat Nederlands als Vreemde Taal, op 16 jarige leeftijd.

2.2 **Visie**

Omdat wij in een relatief groot gebied (regio Alentejo) op drie lespunten onderwijs verzorgen aan relatief weinig leerlingen die grote afstanden moeten afleggen om op de lespunten te komen, vinden wij het van groot belang dat we kwaliteit bieden. Ondanks de verschillen in leeftijd, heerst er op alle lespunten een prettige sfeer en is er sprake van eenheid. De leerkrachten beginnen op tijd en bereiden hun lessen goed voor. We proberen te werken met de juiste methodes, het leerlingvolgsysteem en stellen de hulp van ouders, in welke vorm dan ook, zeer op prijs. Het vergroten van de woordenschat zal bijdragen tot het beter beheersen van de Nederlandse taal in woord en geschrift. Wij streven ernaar dat de Nederlandse school bijdraagt aan de persoonlijkheidsvorming van de leerling.

2.3 **Uitgangspunten/achtergronden**

“de Olijftak” is een NTC-school waar Nederlandstalige kinderen les krijgen in de Nederlandse taal en cultuur. De leeftijd van de kinderen verschilt van 4 tot en met 14 jaar. Alle kinderen zitten op Portugese dagscholen; grotendeels openbare of staatsscholen, in een enkel geval een privéschool. Zij volgen op deze scholen het reguliere basis-en voortgezet onderwijs.

De Stichting is opgericht in 1989 onder de naam SNOAL en bestaat momenteel uit drie lespunten: Algoceira, Santa Sofia en Aldeia de Serra die zich allen in de provincie de Alentejo bevinden. Voor de begripsvorming: De Alentejo is met een oppervlakte van 22.000 vierkante kilometer veruit de grootste Portugese provincie, circa tweederde van Nederland. Met 500.000 inwoners is het tevens de dunbevolkste van de tien Portugese provincies.

Op de drie verschillende lespunten, wordt er gedurende drie uur per week les gegeven. In de inhoud van het lesprogramma Nederlandse taal en cultuur wordt toegewerkt naar het niveau van de kerndoelen voor deelvvaardigheden van de Nederlandse taal, zoals gehanteerd in Nederland. We streven ernaar dat ieder kind begeleid wordt in zijn eigen capaciteiten en mogelijkheden, m.a.w. we proberen elk kind die zorg te geven die het nodig heeft.

Leerlingen die naar de NTC school komen zijn veelal kinderen van emigranten die werkzaam zijn in de agrarische sector, met name als melkveehouder of tuinbouwer. Daarnaast is er een kleine groep mensen werkzaam in de commerciële dienstverlening. Het aantal leerlingen dat de NTC lespunten bezoekt, schommelt de laatste paar jaar rond de 40. Ouders, leerkrachten en kinderen moeten vaak grote afstanden afleggen om bij de lespunten te komen. Ouders vinden Nederlandse taal en cultuuronderwijs belangrijk omdat er speciale banden zijn met Nederland; het is de moedertaal van beide of van een van de ouders. Familie woont vaak in Nederland en er wordt regelmatig heen en weer gereisd. Het volgen van NTC onderwijs geeft kinderen die na zekere tijd terug willen naar Nederland, bijvoorbeeld om daar hun schoolloopbaan voort te zetten, betere kansen.

2.4 Sfeer in de school

Een veilige en vriendelijke sfeer is onontbeerlijk voor een goede overdracht van kennis en vaardigheden. Naast orde en regelmaat in de lessen staat dit in het onderwijs voorop.

3 ONDERWIJS

3.1 Organisatie van de school

Op onze NTC school wordt les gegeven aan kinderen van groep 1 t/m 8 van het primair onderwijs. In het primair onderwijs wordt onderscheid gemaakt tussen onderbouw (groep 1 t/m 3), middenbouw (groep 4 t/m 6) en bovenbouw (groep 7 en 8).

Het NTC-onderwijs is een aanvulling op het onderwijs van de dagschool. Dat betekent dat de lessen plaatsvinden op middagen na afloop van de dagschool of in het weekend. Om de reistijd voor de leerlingen te beperken wordt les gegeven op meerdere locaties.

3.2 Groepering, groepsgrootte en lesorganisatie

In onze school werken we met combinatiegroepen. Dit heeft als voordeel dat kinderen veel in aanraking komen met kinderen die al verder in hun ontwikkeling zijn. Zo kunnen ze elkaar stimuleren en ondersteunen. In de klas werken de kinderen vaak zelfstandig of in kleine groepjes. Op die manier stimuleren we het zelfvertrouwen, de zelfstandigheid en de samenwerking van de kinderen. De materialen die we gebruiken worden flexibel ingezet, zodat recht gedaan wordt aan de verschillen tussen kinderen.

3.3 Onderwijsaanbod: doelen en methoden

Het NTC-onderwijs kenmerkt zich door een grote diversiteit in leeftijdsgroepen en taalniveaus. Op basis van de doelstellingen van ons onderwijs maken wij onderscheid tussen NTC Richting 1, 2 en 3.

NTC Richting 1:

Is gericht op directe aansluiting bij onderwijs in Nederland en moet een terugkeer in het Nederlandse onderwijs faciliteren. Binnen deze richting wordt toegewerkt naar de kerndoelen van de Nederlandse taal en de tussendoelen zoals geformuleerd ondermeer in de verschillende onderwijsmethodes voor de verschillende jaargroepen.

Bij deze leerlingen is Nederlands de dominante taal in de thuissituatie; daarnaast spreken zij de dagschooltaal en eventueel de taal van het land. De woordenschat zal daarom variëren en het schriftelijk taalgebruik zal beïnvloed zijn door het onderwijs in de dagschooltaal.

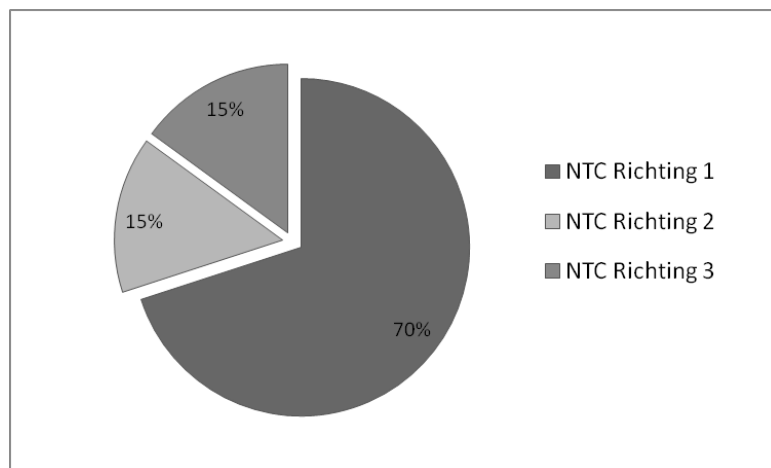
NTC Richting 2:

Doel is het zo goed mogelijk op peil houden van de Nederlandse taal, met het oog op een eventuele terugkeer naar Nederland. Bij deze leerlingen wordt doorgaans met een van de ouders Nederlands gesproken en de taal van de andere ouder valt vaak samen met de dagschooltaal. Deze taal zal de dominante taal zijn binnen het gezin. Kerndoelen en tussendoelen voor verschillende jaargroepen worden op een maximale afstand van twee jaar gevolgd. Deze kinderen zullen thuis wel Nederlands spreken, maar over het algemeen zal in het gezin een andere taal dominant zijn. De nadruk in het NTC-onderwijs zal in dit geval liggen op het bereiken van een zo hoog mogelijk niveau van mondelinge taalvaardigheid.

NTC Richting 3:

Deze leerlingen leren Nederlands als vreemde taal, met het oog op een eventuele terugkeer naar Nederland. Het leerstofaanbod is gericht op de gewenste taalontwikkeling voor deze leerlingen gezien hun startniveau. Het betreft kinderen die thuis geen Nederlands spreken en de taal ook nog niet of nauwelijks beheersen.

Bij de intake wordt getracht een zo goed mogelijk beeld te krijgen van het niveau van Nederlandse taal van het kind. Op basis daarvan wordt bepaald in welke richting het kind moet worden geplaatst. Wanneer een kind toegelaten kan worden, wordt hij of zij met de ouders uitgenodigd om een proefles bij te wonen, zodat zij kunnen bepalen of de lessen aansluiten bij hun eigen verwachtingen. Onze school heeft ervoor gekozen een onderwijsaanbod te verschaffen voor alle drie NTC-richtingen. De populatie van onze NTC-school bestaat voor 70% uit NTC Richting 1-kinderen, voor 15% NTC Richting 2- en voor 15% Richting 3-kinderen.

3.3.1 Groepen 1 en 2

In groep 1 en 2 ligt de nadruk op activiteiten die gericht zijn op de taalontwikkeling. Daarom werken we met de zogenaamde tussendoelen beginnende geletterdheid. Dit zijn tussendoelen in de taal-, lees- en schrijfontwikkeling. Aan de hand van thema's komen alle aspecten die van belang zijn voor de taalontwikkeling van het jonge kind aan de orde.

Kinderen leren beter tijdens voor hen betekenisvolle situaties in het kader van een thema wordt intensief gewerkt aan de uitbreiding van de woordenschat. Daarnaast is er veel aandacht voor het samen spelen en spreken en expressie. Wij werken met de methode De Leessleutel voor groep 1 en 2.

3.3.2 Basisvaardigheden (lezen, schrijven en taal) voor groepen 3 t/m 8

Ons NTC-onderwijs heeft als doelstelling aan te sluiten bij het onderwijs in Nederland, zodat kinderen bij terugkeer naar Nederland, zo veel als mogelijk, aansluiting vinden in het Nederlandse onderwijs. We richten ons op het toewerken naar de kerndoelen zoals deze geformuleerd zijn voor de deelvaardigheden van de Nederlandse taal. Het onderwijs in de Nederlandse taal is erop gericht dat de leerlingen:

- vaardigheden ontwikkelen waarmee ze de Nederlandse taal doelmatig gebruiken in situaties die zich in het dagelijks leven voordoen;
- kennis en inzicht verwerven omtrent betekenis, gebruik en vorm van de taal;
- plezier hebben of houden in het gebruiken en beschouwen van de taal.

We onderscheiden spreken en luisteren, lezen, schrijven (stellen), spelling en taalbeschouwing. De verschillen bij het onderwijsaanbod voor de verschillende NTC-richtingen liggen vooral op het gebied van de leerstofinhoud en ordening van de leerstof. Er zit verschil in de accenten die op de verschillende deelgebieden worden gelegd, de volgorde waarin bepaalde leerstof wordt aangeboden en uiteraard het beginniveau van de leerstof. Zo moet bij NTC Richting 2- en 3-leerlingen zowel in de onderbouw als in de bovenbouw veel meer aandacht besteed worden aan woordenschat en mondelinge taalvaardigheid dan bij NTC Richting 1-leerlingen. Begrijpend luisteren moet in het aanvankelijk Richting 2- en 3-onderwijs een nog belangrijkere plaats innemen dan in het onderwijs aan Richting 1-leerlingen. Daar zal het spelling- en stelonderwijs weer een belangrijker accent krijgen.

Uitgaande van de verschillende NTC-richtingen worden de doelstellingen voor het taal- en leesonderwijs nader omschreven. Met name bij het opstellen van de onderwijsinhoud komt de complexiteit van ons NTC-onderwijs naar voren: hoe creëren we voldoende taalgebruikssituaties die motiverend voor de leerlingen zijn, terwijl we toch voldoen aan de gestelde doelstellingen. Een gedegen voorbereiding, zowel didactisch en organisatorisch als wat betreft de keuze van materialen, vinden we noodzakelijk om kwalitatief goed werk te leveren. Een belangrijk uitgangspunt hierbij is dat we doublures met het dagonderwijs willen voorkomen. Wij richten ons met name op de doelstellingen met betrekking tot het taal- en leesonderwijs die in de dagschool niet aan bod komen.

De verbondenheid met de Nederlandse cultuur is van belang om de leerlingen te motiveren en wordt dus impliciet en expliciet in de lessen verweven. Vanzelf komen aspecten uit de cultuur aan de orde in de Nederlandse lesmaterialen. Zo besteden de kinderen in de middenbouw en bovenbouw aandacht aan thema's aan de hand van een speciaal daarvoor ontworpen lessenkast van de Stichting NOB.. Dit 'Nederland in zicht' is geschikt voor alle groepen in het basisonderwijs. Het bevat leuke, interessante lessen over de Nederlandse cultuur, aardrijkskunde en geschiedenis. Deze cultuurlessen plannen we in drie cultuurochtenden of cultuurmiddagen. Er komt dan alleen Nederlandse cultuur, aardrijkskunde en geschiedenis aan bod. Uiteraard laten we Nederlandse feestdagen en evenementen niet onopgemerkt voorbijgaan.

3.4 Huiswerk/Spreekbeurt/Boekbespreking

In de twee hoogste leerjaren van onze school kan er huiswerk worden opgegeven. We doen dit om: de leerlingen te laten oefenen met het zelfstandig verwerken van de lesstof. Ook wordt er zo een taakbewustzijn ontwikkeld ter voorbereiding op de hoeveelheid huiswerk die ze in het voortgezet onderwijs krijgen. Omdat het tot de taak van de basisschool behoort de leerlingen te leren studeren, besteden we ook regelmatig aandacht aan de juiste aanpak van het huiswerk. Hierbij geven we de volgende tips:

- maak een huiswerkplanning en houd daarbij rekening met verjaardagen en andere verplichtingen;
 - registreer je huiswerk goed: wat moet je doen en wanneer moet het klaar zijn;
 - maak het huiswerk, als het mogelijk is, op de dag dat het uitgereikt is;
 - leerwerk moet niet in één keer gedaan worden; herhaling is de beste leermeester;
- begin met het moeilijkste vak, het vak dat de meeste tegenzin opwekt, anders komt van uitstel afstel;
 - werk netjes en nauwkeurig, dit voorkomt slordigheidfoutjes.

De kinderen mogen een spreekbeurt houden naar eigen keuze en deze zelf voorbereiden met beeldmateriaal en een verslagje. Een boekbespreking wordt eveneens voorgedragen voor de klas en begeleid met een verslag naar aanleiding van het gelezen boek.

3.5 Voorzieningen op leslocaties

Op de verschillende leslocaties zijn verschillende voorzieningen aanwezig:

- leesboeken ingedeeld naar AVI-niveau
- ruimte om buiten te spelen tijdens de pauze

4.1 Aannamebeleid, toelatingsprocedure en voortgangsbeleid

NTC-onderwijs kenmerkt zich door een grote diversiteit in leeftijdsgroepen en taalniveaus. Op basis van de doelstellingen wordt onderscheid gemaakt tussen NTC Richting 1-, 2- en 3-kinderen. In het schoolplan 2008-2012 staat dat “de Olijftak” ervoor heeft gekozen een onderwijsaanbod te verschaffen voor alle drie NTC richtingen.

Om te bezien of een kind in aanmerking komt voor onderwijs op de Olijftak, wordt allereerst een intakegesprek gehouden met het kind en de ouders. Hierbij wordt de ouders gevraagd om het leerlingendossier van de vorige Nederlandse school (indien van toepassing), recente toetsgegevens van het leerlingvolgsysteem, een kopie van het laatste schoolrapport. Er wordt dan getracht een zo goed mogelijk beeld te krijgen van het kind en vooral ook van zijn niveau van Nederlandse taal. Soms zijn aanvullende toetsen noodzakelijk om een scherp beeld van het taalniveau van de leerling te krijgen. Vervolgens bieden wij de ouders en het kind aan om een proefles bij te wonen, om te bezien of de lessen aansluiten bij de verwachtingen van de ouders en het kind. De voortgang van het kind wordt tijdens de schoolperiode gevolgd. Indien een kind onverhoopt en structureel achter blijft te blijven, bezint de school zich samen met de ouders op mogelijke extra ondersteuning, bevorderen dat meer Nederlands in de thuissituatie wordt gesproken of in het uiterste geval het beëindigen van het volgen van de lessen.

De leerkrachten beslissen in nauw overleg met het bestuur over de aanname van leerlingen. Hierbij wordt gekeken naar de leeftijd, het niveau en de samenstelling van de groep. Indien het aantal groepen dat door één leerkracht wordt onderwezen te groot wordt (meer dan vier) dan lijdt het onderwijs aan alle leerlingen daaronder. De taalsituatie (NTC richting) is ook bepalend. Omdat we het afgelopen jaar veel aanmeldingen kregen van R3 leerlingen bij het lespunt Aldeia da Serra is besloten een experimentele aparte R3 klas te starten.

4.1.1 R3 klas in Aldeia da Serra

De meeste van de kinderen op “de Olijftak” zijn van taalsituatie Richting 1 en 2. Tot nu toe was het schoolbeleid, zie Schoolplan §3.1.2, dat de kinderen van de R3 richting alleen konden instromen in groep 1 en 2. Het idee hierbij is dat, wanneer hun niveau voldoende is, ze vervolgens kunnen doorstromen naar de reguliere groep 3. De methode die in groep 3 wordt gebruikt is echter ongeschikt voor R3 leerlingen. De laatste jaren zijn er steeds meer aanvragen gekomen voor kinderen van R3 richting. Het bestuur heeft daarom in september 2008 besloten om een aparte experimentele R3 klas te starten in Aldeia da Serra. De huidige R3 leerlingen wonen daar namelijk allemaal in de buurt. Aan deze groep nemen zes leerlingen deel. De leeftijden van de leerlingen lopen uiteen van 4 tot en met 10 jaar. Tussen de leerlingen bestaan dus grote onderlinge verschillen; zo kunnen de oudere leerlingen uiteraard al lezen en schrijven. In deze heterogene groep moet het leerstofaanbod daarop worden aangepast. Waar bij jongere leerlingen met name aan woordenschat en mondelinge taalvaardigheid wordt gewerkt besteden we bij de oudere leerlingen ook aandacht aan lees- en schrijfvaardigheid.

Het organiseren van een aparte Richting 3 groep heeft een aantal voordelen:

- Oudere kinderen van R3 niveau kunnen NTC onderwijs blijven volgen zodat we meer leerlingen kunnen aannemen;
- We kunnen nu specifiek onderwijs aanbieden geschikt voor leerlingen van taalniveau R3. Hierbij kan gebruik worden gemaakt van speciaal lesmateriaal. Op dit moment is dat de methode Mondeling Nederlands.
- De aanwezigheid van R3 leerlingen in een reguliere klas kan belemmerend werken voor de voortgang van de andere leerlingen van R1 en R2 niveau.
- Stichting NOB adviseert om R3 leerlingen apart taallessen te geven.

De Stichting NOB en uitgever CED van de methode “Mondeling Nederlands” gaan uit van een periode van 2 jaar om op Richting 2 niveau te komen. Normaalgesproken heeft een leerling dan een achterstand van 2 jaar op de andere leerlingen. Het zou mogelijk moeten zijn dat de leerlingen voldoende niveau verkrijgen en door te stromen naar de reguliere groepen. Met slechts 3 uur NTC onderwijs per week is de rol van de ouders essentieel. Thuis zal één van de ouders Nederlands moeten spreken. Er moet thuis aanbod van Nederlandstalige films, muziek, spelletjes, boeken e.d. zijn. Zonder de inzet van de ouders, buiten schooltijd, kunnen de doelen niet gehaald worden. Tijdens het schooljaar 2009-2010 zal er een evaluatie plaatsvinden om te zien of en wanneer de R3 leerlingen in de reguliere groep kunnen instromen.

4.2 Absentiebeleid

Het gegeven NTC-onderwijs aan onze school is niet vrijblijvend. Wij verwachten dat leerlingen aanwezig zijn gedurende de lessen. Mocht uw kind onverhoopt niet aanwezig kunnen zijn dan meldt u dit tijdig bij de leerkracht. Er zijn leerlingen die vooraf al voorzien vaak afwezig te zijn door bijvoorbeeld sport. Er moet dan met het bestuur overlegd worden. Het bestuur gaat met de leerkracht in kwestie kijken hoe de voortuitgang van de leerling gewaarborgd kan worden.

4.3 Volgen van de ontwikkeling van de kinderen in de school

4.3.1 Leerlingvolgsysteem

Om de vorderingen van de leerlingen te volgen en vast te leggen maken wij gebruik van een zogenaamd ‘leerlingvolgsysteem’. Op vaste tijden en/of na afloop van bepaalde onderwijsonderdelen worden de leerlingen getoetst en/of geobserveerd. De uitkomsten daarvan worden opgenomen in het systeem. Leraren bekijken deze gegevens en gaan voor elk kind na of hij of zij de lesdoelen heeft bereikt. Onderdeel van het leerlingvolgsysteem is het leerlingdossier, de map die van iedere leerling wordt bijgehouden. Daarin worden, behalve de resultaten van toetsen en observaties, gegevens opgenomen over de leerlingbesprekingen, gesprekken met ouders, speciale onderzoeken, handelingsplannen en de rapporten van de verschillende jaren. Ouders kunnen de leerlingmap van hun kind inzien. De map wordt niet alleen gebruikt om de ontwikkeling van het kind te volgen, maar bij een eventuele overgang naar een andere school geeft deze map de nieuwe school een goed beeld van het kind. Let op: leerlingdossiers zijn eigendom van het bevoegd gezag van de school. Bij een overgang van een kind naar een andere school blijft het originele dossier op school, zodat daar bij navraag op een later tijdstip door de school op kan worden teruggevallen. De nieuwe school ontvangt naast het onderwijskundig rapport een kopie van de belangrijkste stukken uit het dossier.

4.3.2 Toetskalender

Afname van de toetsen vindt plaats volgens een toetskalender.

Wij hanteren de volgende toetskalender, welke is opgesteld overeenkomstig de aanwijzingen in de handleidingen van de verschillende lesmethoden:

Leerstof-gebied	Toets	Groep	NTC richting
Taal	Taal voor kleuters	1 en 2	R1, R2, eventueel R3
Taal	Taaltoets alle kinderen	1 t/m 4	R2, R3
Spelling	SVS Niet werkwoorden	3 t/m 8	R1, R2
	SVS Werkwoorden	7 en 8	R1,R2 eventueel R3
Woorden-schat	Woordenschattoets	3 en 4	R1,R2, eventueel R3
	Leeswoordenschat	5 t/m 8	R1,R2, eventueel R3
Technisch lezen	DMT Brus één minuut leestoets	3 t/m 6 (evt. langer wanneer nodig)	R1, R2, eventueel R3
	AVI leestoetsen	3 t/m 6 (tot niveau AVI 8 bereikt is)	R1, R2, eventueel R3
Begrijpend lezen	Toetsen begrijpend lezen	4 t/m 8	R1, R2

Een methodeonafhankelijke toets brengt de opbrengst van het onderwijs in beeld. Daarom moet een leerling worden getoetst op het niveau waarop hij les krijgt. Richting 1-kinderen zijn daarin vergelijkbaar met de Nederlandse situatie. Voor Richting 2-kinderen zal meestal gelden dat een toets van een of twee jaar lager wordt afgenomen.

4.4 Zorg op maat: speciale zorg voor kinderen met specifieke behoeften

Soms heeft een kind extra zorg nodig. Daarom heeft onze school een samenhangend systeem van leerlingenzorg ontwikkeld; onderwijs op maat betekent voor ons ook zorg op maat. Zowel zwakke resultaten als heel goede resultaten kunnen aanleiding zijn voor extra zorg. Uiteraard wordt u als ouder hierover geïnformeerd. Voor kinderen met heel goede resultaten worden extra materialen en leeractiviteiten ingezet. Voor kinderen met zwakke resultaten wordt in overleg met de ouders en de directeur een zogeheten handelingsplan opgesteld. Hierin staat welke extra zorg het kind krijgt en op welke manier. Na een aantal weken wordt nagegaan of het handelingsplan werkt. Als het nodig is wordt het plan bijgesteld. Handelingsplannen worden opgesteld in overeenstemming met de ouders en de resultaten worden met hen besproken. Voor een voorbeeld handelingsplan: zie bijlage 5. Zo krijgt elk kind de zorg die het nodig heeft. De zorg vindt zo veel mogelijk plaats in de klas, waarbij ook de eigen, vertrouwde leraar een belangrijke rol speelt. De leerkracht van de NTC-school kan hierbij de rol van intermediair vervullen tussen dagschool, ouders en externe instanties.

4.5 Algemene gang van zaken bij vertrek van een leerling naar een andere school

In de laatste week voor het vertrek is er een eindgesprek tussen de ouders en de leerkracht. U ontvangt dan het leerlingdossier, dat u meeneemt naar de nieuwe school. Het dossier omvat: het onderwijskundig rapport, het traditionele rapport, de gegevens uit het leerlingvolgsysteem en een bewijs van uitschrijving. Daarnaast krijgt u de schriften en ander werk van uw kind mee.

5 LEERKRACHTEN

5.1 De leerkrachten stellen zich voor

Cindy van der Zanden

“Vanaf eind januari 2009 ben ik werkzaam bij de Olijftak, lespunt Algoceira. Daar kan ik doen waar ik blij van word en waar mijn kracht ligt; Onderwijs geven aan gemotiveerde kinderen, die een persoonlijke en individuele leerweg bewandelen. Dit betekent zien wat een kind nodig heeft om het te kunnen laten genieten van het leerproces. Dat vraagt van mij een flexibele en open houding. Leren is in beweging zijn en doe je samen. De klas is een afspiegeling van het grote geheel. Hoe ga je met elkaar om, hoe leer je naar elkaar luisteren en andere meningen en gewoontes te respecteren. Mijn interesse in het onderwijs is ontstaan nadat ik was afgestudeerd als orthopedagoog. De problematieken die ik bij kinderen zag, maakten mij nieuwsgierig naar de invloed van het onderwijs binnen dat geheel. Ik ben toen een tijdje in Kameroen les gaan geven aan Nederlandse kinderen. Het heeft me altijd erg geboeid hoe kinderen zich een taal eigen maken, met name wanneer ze in het buitenland wonen en een andere taal gebruiken naast de moedertaal.

Terug in Nederland heb ik mijn onderwijsbevoegdheid gehaald en een paar jaar lesgegeven binnen het vrije school onderwijs. Ik werkte daar ook als remedial teacher en kon op die manier mijn liefde voor de individuele begeleiding met het onderwijs verweven. In die tijd wist ik al van het bestaan van Nederlandse scholen in Portugal. En zo liep mijn weg naar Odeceixe, waar ik nu woon.

En ben ik zowel in Portugal, als bij de Olijftak, op mijn plek.”

Hermenda Lotterman

“In 1996 rondde ik mijn studie af aan de Escola Rio Preto te Unai, Brazilië. Met een diploma van de Magistério en Científico op zak was ik bevoegd voor het geven van basisonderwijs (in Brazilië van pré-escola en klas 1-8). Twee jaar gaf ik les aan de alfabetização (gr.2/3). Daarna 2 jaar aan 3° e 4° série (gr 5 en 6). Ook heb ik anderhalf jaar les gegeven aan groep 1, 2 en 3 van het Nederlandse onderwijs (St. NOB), dat alles op ons eigen kolonieschooltje op de chapada van Unai. In 1998 haalde ik mijn Certificaat Nederlandse Taal, hoogste niveau.

In 2001 verhuisden we naar Denemarken en vanwege de taal en het ontbreken van NTC onderwijs, was er alleen mogelijkheid voor vrijwilligerswerk met kinderen. Wel had ik, naast allerlei andere werkzaamheden, de mogelijkheid mijn eigen dochter de Nederlandse taal te leren lezen en schrijven.

In 2005 verhuisden we naar Portugal en ik was blij verrast dat ik Nederlandse les mocht geven op het schooltje in Santa Sofia. Dat heb ik nu 3 jaar gedaan. In juli 2008 heb ik de basiscursus 2 gedaan, daar werden we op de hoogte gebracht van de nieuwe ontwikkelingen van het NTC-onderwijs en hoe we die op onze eigen school kunnen toepassen. Ook heb ik veel ervaringen kunnen uitwisselen met andere leerkrachten van het NTC-onderwijs wereldwijd. Dit jaar krijg ik er weer een nieuwe uitdaging bij: de R3-groep (kinderen met geringe kennis van de Nederlandse taal). Ik zie weer met veel plezier naar het komende schooljaar uit.

Ik ben getrouwd met Almar en we hebben samen 3 kinderen: Janice , Rowan en Guido. We wonen op een boerderij dichtbij Viana do Alentejo.”

Tom Alexandre

“Ongeveer drie jaar geleden zijn we naar Portugal verhuisd. Inmiddels voelen wij ons als vissen in het water. Deze zomer hebben we een huis gekocht in Campo Redondo, nabij Cercal do Alentejo. Onze dochters Eva, net 10 en Iris, bijna 12, gaan in Colos naar de Portugese school en bezoeken 'de Olijftak' in Algoceira. Echtgenote Luísa is werkzaam in het Portugese onderwijs als docente filosofie en psychologie in Odemira. Ikzelf heb in Nederland les gegeven in het voortgezet onderwijs. Aan het Goois Lyceum in Bussum gaf ik van 1994 tot 2006 met veel plezier aardrijkskunde en geschiedenis. De laatste jaren was ik ook werkzaam als vertrouwenspersoon. Daarnaast heb ik aan het IVBO in Amsterdam en het VBO in Hilversum o.a. Nederlands gegeven. Verder heb ik, begin jaren '90, in Lissabon Engelse en Nederlandse les gegeven aan een tweetal taalinstututen.

In Portugal waren wij van plan een camping te beginnen nabij het stuwmeer van Divor, dat plan is helaas de mist ingegaan. Bij ons nieuwe huis zit een kleine boerencamping en daar gaan we enthousiast mee aan de slag. Met ons bedrijfje Divortours verhuuren we bootjes en fietsen.

Ondertussen ben ik erg blij dat ik voor het tweede jaar les mag geven aan de Nederlandse school. Het eerste jaar is leuk en bijzonder leerzaam geweest. Deze zomer mocht ik de bijscholingscursus van het NOB in Nederland bezoeken. Daar heb ik veel opgestoken over NTC onderwijs. Bovendien heb ik er veel ervaringen gehoord en contacten gelegd met collega's wereldwijd”.

5.2 Wijze van vervanging bij afwezigheid.

Door omstandigheden kan het voorkomen dat de leerkracht niet aanwezig kan zijn. In de regel zal de les dan op een latere datum ingehaald worden.

5.3 Scholing van leerkrachten

Net als leerlingen zijn onze leraren nooit uitgeleerd. Het is belangrijk dat zij de ontwikkelingen in het onderwijs blijven volgen en steeds werken aan het vergroten van hun deskundigheid. Daarom volgen onze leraren elke twee jaar een bijscholingscursus in Nederland georganiseerd door de Stichting NOB.

Leerkracht Tom Alexandre heeft deze zomer een basiscursus NTC gevolgd. In het komende schooljaar zullen leerkrachten Cindy van der Zanden en Hermanda Lotterman zich inschrijven voor een zomercursus.

6 OUDERS

6.1 Belang van betrokkenheid van ouders

Van ouders en leraren wordt verwacht dat zij handelen in het belang van het kind. Wij proberen een goede samenwerking te creëren door de school toegankelijk te maken voor de ouders. Ouders krijgen zo veel mogelijk informatie. Indien voor de ouders de informatie onvoldoende blijkt te zijn, is deze zowel schriftelijk als mondeling altijd verkrijgbaar. Met uitzondering van persoonlijke dossiers van leraren en leerlingen en specifieke vertrouwelijke stukken zijn alle gegevens ter inzage, bijvoorbeeld het schoolplan, leerlingvolgsysteem, enzovoorts.

Het is belangrijk dat ouders steeds op de hoogte zijn van de vorderingen van hun kind(eren). Juist in het kader van het NTC-onderwijs is het bovendien noodzakelijk dat ouders en school dezelfde doelen stellen ten aanzien van het te bereiken niveau van taalbeheersing van het Nederlands. Dit heeft alleen kans van slagen, als de ouders zich betrokken en geïnteresseerd tonen en er blijk van geven zich te realiseren dat de thuissituatie in hoge mate bepalend is voor succes in de schoolsituatie. We willen hier graag het belang benadrukken van een constante stimulering in het gebruik van het Nederlands voor alle leerlingen en in het bijzonder bij kinderen voor wie Nederlands niet de eerste taal is.

6.2 Informatievoorziening aan ouders over het onderwijs en de school

De school acht het van groot belang om de ouders zo veel mogelijk te informeren over de gang van zaken op school. Daarom ontvangt u circa vier maal per jaar een gezamenlijke nieuwsbrief van bestuur en leerkrachten. De nieuwsbrief en andere informatie vindt u ook op onze website www.snoal.info. Daarnaast vindt aan het begin van het schooljaar een ouderbijeenkomst per lespunt plaats. Na het eerste en tweede rapport worden de ouders uitgenodigd voor een tienminutengesprek, waarbij de leraar een toelichting geeft op het rapport van de leerling.

6.3 Ouderactiviteiten

Omdat de klassen uit verschillende niveaus bestaan kan ouderhulp soms nodig zijn. De leerkracht zal aangeven wanneer dit nodig is. Verder organiseert onze school elk jaar een aantal activiteiten, waarbij in het kader van de ouderparticipatie de ouders om medewerking wordt gevraagd. Een vaste activiteit waarbij de hulp van de ouders gevraagd wordt, is de koninginnedagviering.

6.4 Klachtenregeling

Onze school heeft een klachtenregeling. Wanneer u een klacht heeft over de school of over een medewerker van de school dan kunt u hiervan gebruikmaken. Uitgangspunt van de klachtenregeling is dat klachten, problemen, vragen en dergelijke in eerste instantie worden aangekaart bij degene die direct met de kwestie te maken heeft. Een ouder met bijvoorbeeld een klacht over (het lesgeven van) een leraar, neemt hierover eerst contact op met de

desbetreffende leerkracht. Wanneer dit niet tot een bevredigende oplossing leidt, kan contact op worden genomen met het schoolbestuur. Hiermee wordt voorkomen dat de positie van de leerkracht (oftewel diens gezag in de klas) wordt ondermijnd. Daarnaast schept dit duidelijkheid over de rol en de positie van het schoolbestuur.

Bij een klacht wordt er altijd een stappenplan gevolgd. Dat ziet er als volgt uit:

Stap 1 De ouders nemen de klacht rechtstreeks op met de leraar.

Stap 2 Indien de kwestie niet bevredigend kan worden opgelost, wordt de zaak voorgelegd aan het schoolbestuur. Dit zal de kwestie bezien en hopelijk tot een oplossing kunnen brengen.

Ook kan worden besloten om de aan de school verbonden vertrouwenspersoon in te schakelen. Deze zal in voortdurend overleg met alle betrokkenen nagaan of de klacht door bemiddeling bevredigend kan worden opgelost. Momenteel is Dhr. Ron Spaans onze vertrouwenspersoon, zijn gegevens vindt u achter in deze schoolgids.

Mocht de aard van de klacht afhandeling in onderling overleg niet mogelijk maken of heeft de afhandeling niet naar tevredenheid plaatsgevonden, dan wordt een beroep gedaan op de Klachtenregeling Nederlands Onderwijs in het Buitenland.

Voor klachten die betrekking hebben op seksuele intimidatie kunt u ook terecht bij de speciaal hiervoor aangestelde vertrouwensinspecteur. Voor Nederlandse scholen in het buitenland kunt u bellen met het Centraal Meldpunt Vertrouwensinspecteurs: +31 765244477.

6.5 Inspraak

Op sommige NTC scholen hebben ouders direct inspraak tijdens een jaarvergadering; bestuursleden worden er gekozen en voorstellen worden goedgekeurd of afgekeurd. Het financiële verslag wordt er gepresenteerd en de begroting besproken. Op onze school kennen we geen jaarvergadering, door een aantal ouders werd er voorgesteld om deze wel te gaan houden. Die behoefte was vooral ontstaan omdat men meer inzicht wil in de besluitvorming.

We zullen ons buigen over die behoefte aan een jaarvergadering. De school voelt zich in ieder geval verantwoordelijk om meer openheid te geven inzake toetsresultaten en financiële situatie. Een eerste stap zetten we in deze schoolgids. Doordat leerkrachten en bestuur samen de nieuwsbrieven uit gaan geven, hopen we iedereen beter op de hoogte te houden van de lopende zaken. We staan natuurlijk open voor andere suggesties.

7.1 Resultaten schooljaar 2008-2009

Onze school voert een actief kwaliteitsbeleid. We proberen de kwaliteit van onze school te verbeteren door steeds in de gaten te houden of de kwaliteit nog goed is, het goede te behouden, te kijken wat beter kan en die verbeteringen vast te houden. De nadruk ligt daarbij op het leren van de kinderen en het onderwijs dat wij geven. Dit kwaliteitsbeleid leggen we telkens voor een periode van vier jaar vast in ons schoolplan. Daarbij benoemen we per schooljaar verbeterpunten. In deze paragraaf worden de beleidsvoornemens 2008-2009 behandeld zodat u een beeld krijgt van wat we dit jaar van plan waren en wat we bereikt hebben.

Beleidsvoornemens 2008-2009	Resultaat 2008-2009
<ul style="list-style-type: none"> • De school moet jaarlijks systematischer de kwaliteit van haar opbrengsten evalueren. • Het bestuur dient de kwaliteitszorg in voldoende mate aan te sturen. • Het moet bekend zijn of de resultaten van de leerlingen tijdens en aan het eind van de schoolperiode ten minste liggen op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht. 	<ul style="list-style-type: none"> • We maken onder andere gebruik van het leerlingvolgsysteem. Op basis van de resultaten van de leerlingen kijken we of de kwaliteit van het totale onderwijsaanbod op peil blijft en of er voldoende voorzieningen zijn voor leerlingen met speciale onderwijsbehoeften. De resultaten die we boeken, de zogenaamde schoolresultaten, vindt u nu voor het eerst gepresenteerd in een schoolgids, namelijk in hoofdstuk 8. • Om het bestuur de “tools” te geven de kwaliteitszorg in voldoende mate aan te sturen, gaan bestuursleden sinds dit jaar bij nieuw aantreden of na één jaar op cursus. In de zomer van 2008 hebben Astrid en Mirjam de bestuurscursus van Stichting NOB gevolgd.
<ul style="list-style-type: none"> • Centraal vastleggen beleidsdocumenten 	<ul style="list-style-type: none"> • Alle beleidsdocumenten worden sinds dit jaar in een zogenaamde Bestuursmap bewaard en ook digitaal in een archief bewaard. Dit archief is ontworpen door Stichting NOB en heet “Mijn School”. Het zal het overdragen van bestuursfuncties vergemakkelijken.
<ul style="list-style-type: none"> • Up to date houden van het lesmateriaal 	<ul style="list-style-type: none"> • Ondanks de beperkte financiële middelen van de school zijn we er in geslaagd om vorig schooljaar een nieuwe spellingsmethode aan te schaffen, behorende bij de al gebruikte methode Taal actief. Daarnaast is voor groep 3 de Leessleutel ingevoerd. Het betreft hier grote uitgaven die wij echter noodzakelijk achten voor het waarborgen van de kwaliteit van het onderwijs. Er is een laptop aangeschaft en in Algoceira zijn nieuwe tafels en stoelen gekocht.
<ul style="list-style-type: none"> • Op de leslocaties de bibliotheek moderniseren en uitbreiden 	<ul style="list-style-type: none"> • Per leerling mag er elk jaar een nieuw boek worden aangeschaft, op die manier bouwen we onze bibliotheek steeds verder uit. Het abonnement bij de bibliotheek Rotterdam is opgezegd.
<ul style="list-style-type: none"> • Jaarlijks het aannamebeleid evalueren en eventueel aanpassen 	<ul style="list-style-type: none"> • Tot nu toe was het schoolbeleid (zie Schoolplan 3.1.2) dat de kinderen van R3 niveau alleen konden instromen in groep 1 en 2. Het idee hierbij is dat wanneer hun niveau voldoende is, ze vervolgens regulier kunnen doorstromen naar groep 3, daarbij aantekend dat de methode die in groep 3 wordt gebruikt niet geschikt is

	<p>voor R3 leerlingen. De laatste jaren zijn er steeds meer aanvragen gekomen voor kinderen van R3 niveau. Het bestuur heeft daarom in september 2008 besloten het beleid aan te passen en een aparte experimentele R3 klas te starten in Aldeia da Serra. De meeste huidige R3 leerlingen wonen daar namelijk in de buurt. Aan deze groep nemen zes leerlingen deel.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Het verbeteren van betrokkenheid en participatie van ouders 	<ul style="list-style-type: none"> • Ouders van de Olijftak zijn bijzonder goed betrokken bij het onderwijs van hun kinderen: de ouderhulp tijdens de lessen en tijdens de viering van Koninginnedag worden bijzonder gewaardeerd. Dit verbeterpunt was al eerder gerealiseerd. <i>De school voelt nu wel de verplichting om meer verantwoording af te leggen naar de ouders toe. De school wil meer openheid geven inzake toetsresultaten en financiële situatie. Ook de besluitvorming moet door betere communicatie transparanter worden.</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Het verbeteren van de interne organisatie van bestuur en onderwijsteam 	<ul style="list-style-type: none"> • Vanaf dit jaar werken we met een zogenaamde bestuurskalender, een leidraad waarin alle belangrijke taken en gebeurtenissen worden genoemd. Per taak wordt een verantwoordelijke benoemd voor de uitvoering ervan.
<ul style="list-style-type: none"> • Het ontwikkelen van extra inkomensbronnen 	<ul style="list-style-type: none"> • Onder dit punt vallen sponsoring in gelden en/of in goederen. We hebben geen resultaten geboekt dit jaar.
<ul style="list-style-type: none"> • Het voeren van een actief wervingsbeleid om het leerlingaantal te vergroten. 	<ul style="list-style-type: none"> • Tijdens de Sinterklaasintocht in Lissabon hebben we flyers uitgedeeld. De website is ook een soort visitekaartje.
<ul style="list-style-type: none"> • Het invoeren van kascontrole 	<ul style="list-style-type: none"> • In het voorjaar 2009 is voor het eerst een kascontrole uitgevoerd. De kascommissie bestaande uit twee ouders heeft de periode 2007-2008 goedgekeurd.

7.2 Prioriteiten schooljaar 2009-2010

In ons schoolplan staan voor het jaar 2009-2010 de volgende beleidsvoornemens:

Beleidsvoornemens 2009-2010	Opmerkingen
<ul style="list-style-type: none"> • Het moet bekend zijn of de resultaten van de leerlingen tijdens en aan het eind van de schoolperiode ten minste liggen op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht. 	<ul style="list-style-type: none"> • We willen de komende jaren de toetsresultaten nader evalueren zodat we uitspraken kunnen doen over de volgende aspecten: woordenschatuitbreiding (gemeten met de Cito-woordenschattoetsen), leesresultaten in groep 3/4 (gemeten met de Cito-drieminutentoets), verbetering in spelling (gemeten met spellingsdictees). Het gaat dan met name over de vorderingen die de leerlingen maken in de schoolperiode.
<ul style="list-style-type: none"> • Up-to-date houden van het lesmateriaal 	<ul style="list-style-type: none"> •
<ul style="list-style-type: none"> • Het aannamebeleid evalueren en eventueel aanpassen 	<ul style="list-style-type: none"> •
<ul style="list-style-type: none"> • Het verbeteren van betrokkenheid en participatie van ouders 	<ul style="list-style-type: none"> • De school voelt zich verantwoord meer openheid te geven inzake toetsresultaten en financiële situatie. Ook de besluitvorming zal door berichten in nieuwsbrieven transparanter worden. Het beleidsvoornemen om de

	betrokkenheid en participatie van ouders te verbeteren buigen we om naar meer openheid vanuit bestuur en team, opdat “de Olijftak” “onze” school is en blijft.
• Het ontwikkelen van extra inkomensbronnen	•
• Het voeren van een actief wervingsbeleid om het leerlingaantal te vergroten	•

8.1 Resultaten 2008-2009

In deze schoolgids hebben we voor het eerst een overzicht van de toetsresultaten opgenomen. De vorderingen van de leerlingen worden gemeten middels zogenaamde methodegebonden toetsen en methode onafhankelijke toetsen. De methode onafhankelijke toetsen zijn afkomstig van toetsinstituut CITO en het KPC voor wat de AVI-toets betreft. Het betreft toetsen voor spelling, begrijpend lezen, woordenschat en leesvaardigheid.

Het Cito Leerling- en Onderwijsvolgsysteem (LOVS) omvat alle toetsen voor het basisonderwijs: de Entreetoets, de Eindtoets Basisonderwijs en de verschillende LVS-toetsen. Met deze toetsen worden de prestaties en vorderingen van kinderen in de groepen 1 t/m 8 gevolgd. De bijbehorende toetsen staan los van de methodegebonden toetsen. De leerkrachten krijgen door het LVS een goed inzicht in de resultaten van de groep en van de individuele leerling.

De uitslagen van de Cito-LVS-toetsen worden omgezet in letterscores A tot en met E. Deze normen worden landelijk gehanteerd:

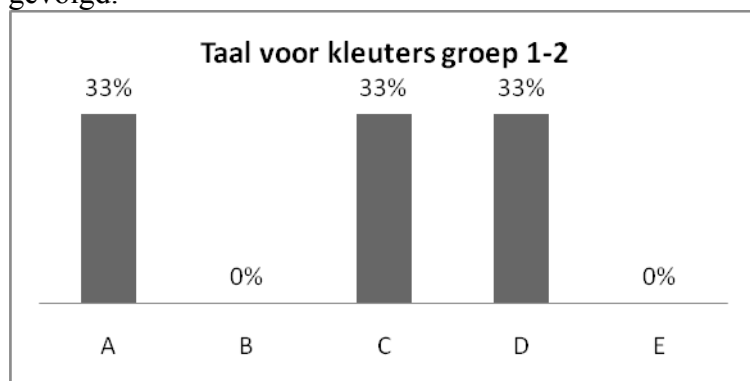
- A-score goed tot zeer goed: de 25% hoogst scorende leerlingen
- B-score voldoende tot goed: de 25% net boven het landelijk gemiddelde scorende leerlingen
- C-score matig tot voldoende: de 25% net onder het landelijk gemiddelde scorende leerlingen
- D-score zwak tot matig: de 15% ruim onder het landelijk gemiddelde scorende leerlingen
- E-score zeer zwak tot zwak: de 10% laagst scorende leerlingen

We hebben de resultaten van de leerlingen van de groepen 1 tot en met 8 van Aldeia da Serra, Algoceira en Santa Sofia gemiddeld. Gezien het beperkte aantal leerlingen hebben individuele uitschieters, naar boven danwel naar beneden, een onevenredig grote invloed op het gemiddelde van de groep. We hebben de resultaten van de zogenaamde Richting-3 groep in Aldeia da Serra apart opgenomen.

Aangezien het de eerste keer is dat we de resultaten in de schoolgids weergeven, kunnen we geen uitspraken doen over de gemiddelde vorderingen van de leerlingen op de verschillende onderdelen.

Taal voor Kleuters (niveau A-E)

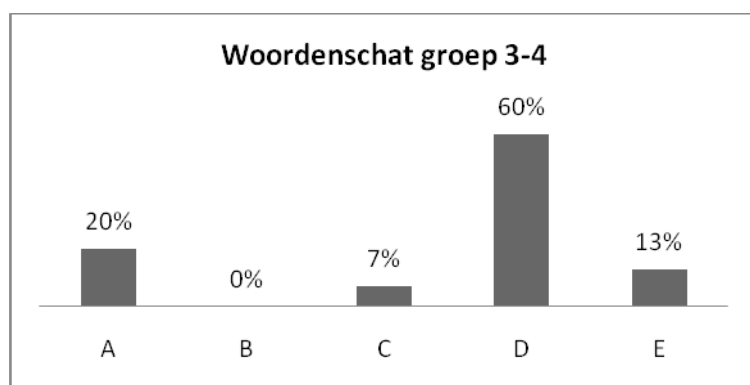
De Taal voor Kleuters toets wordt één keer per jaar afgenomen bij de leerlingen van groep 1 en 2. Met de toetsen van Taal voor Kleuters kan de taalontwikkeling van leerlingen worden gevolgd.

aantal leerlingen = 3

Woordenschat groep 3-4 (niveau A-E)

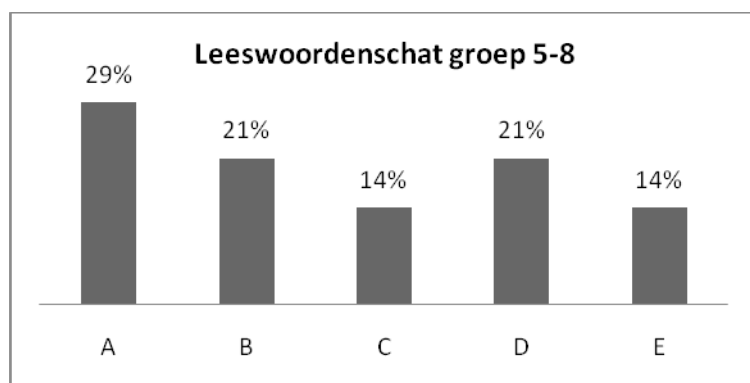
De woordenschattoets wordt één keer per jaar afgenomen bij de leerlingen van groep 3 en 4. Het doel van de woordenschattoets is het geven van een schatting van de omvang van de (passieve) woordenschat. 73% van de leerlingen scoort niveau D of E.

aantal leerlingen = 15

Leeswoordenschat groep 5-8 (niveau A-E)

De leeswoordenschattoets wordt één keer per jaar afgenomen bij de leerlingen van groep 5 tot en met 8. Het doel van de leeswoordenschattoets is het bijhouden van de ontwikkeling van de woordenschat. 64% van de leerling scoort niveau A, B of C.

aantal leerlingen = 14

Lezen – AVI (niveau 1-9) (ontwikkeld door KPC)

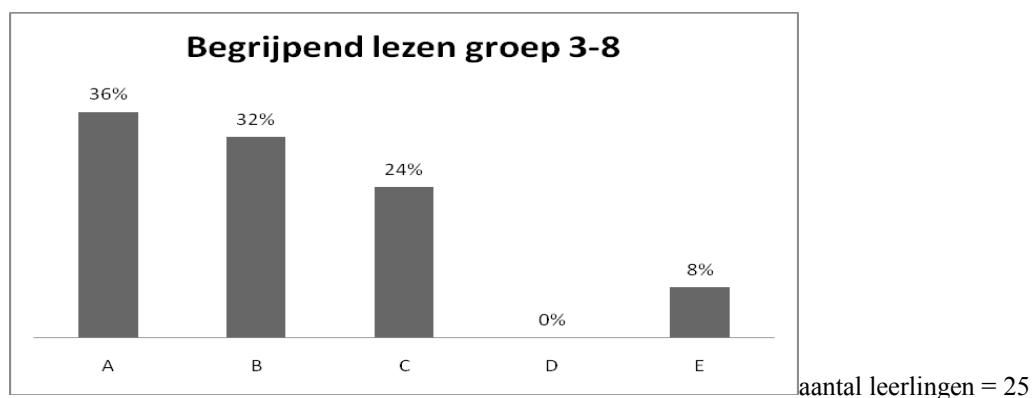
Met de AVI-leestoets wordt de technische leesvaardigheid van leerlingen gemeten. Het technisch leesniveau van een kind geeft aan hoe goed het kind de woorden van een tekst kan lezen. Dus letterlijk hoe goed een kind kan lezen wat er staat. De toets wordt twee keer per jaar afgenomen bij de leerlingen van groep 3 tot en met 8.

Groep	Gemiddeld niveau “de Olijftak”	aantal leerlingen	Gemiddeld niveau In NL basisonderwijs
3	AVI 1	3	AVI 2
4	AVI 4	9	AVI 5
5	AVI 7	3	AVI 8
6	AVI 9	4	AVI 9
7	AVI 8	7	
8	AVI 9 (AVI uit)	2	

Het gemiddelde technisch leesniveau is goed vergeleken met het gemiddelde niveau in het Nederlandse basisonderwijs.

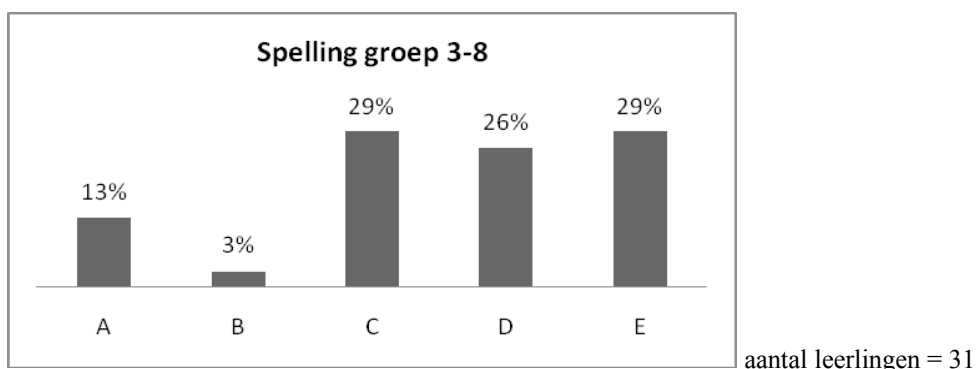
Begrijpend lezen (niveau A-E)

De begrijpend lezen toets wordt één keer per jaar afgenomen bij de leerlingen van groep 3 tot en met 8. Het begrijpend leesniveau van een kind geeft aan hoe goed een kind begrijpt waar een tekst over gaat. Het doel van de toets is het volgen van de ontwikkeling van het begrijpend lezen. Met uitzondering van groep 5 is het begrijpend lezen niveau voldoende tot goed:

Spelling groep 3-8 (niveau A-E)

De spellingstoets (SVS) wordt één keer per jaar afgenomen bij de leerlingen van groep 3 tot en met 8. Met deze toetsen wordt het niveau van de spellingvaardigheid van de leerlingen vastgesteld. Op alle niveaus, met uitzondering van groep 8, wordt zwak/matig tot voldoende gescoord op het onderdeel spelling.

De resultaten van de Richting-3 groep

Vorig schooljaar is ‘de Olijftak’ begonnen met deze groep in Aldeia da Serra. Het betreft 6 leerlingen die niet of nauwelijks Nederlands spreken. Van de Nederlandssprekende ouder wordt dan ook veel verwacht om de gewenste taalontwikkeling tot stand te brengen.

Aangezien de andere reguliere toetsen van het CITO niet geschikt zijn voor deze leerlingen is gebruik gemaakt van de Taaltoets Alle Kinderen (TAK).

Passieve woordenschat (TAK)

Deze toets wordt tweemaal per schooljaar afgenomen. De toets stelt de omvang en de ontwikkeling van de passieve woordenschat vast.

Groep	Gemiddeld beginniveau	Gemiddeld eindniveau	Aantal leerlingen
1	275	475	2
2	1.700	2.300	1
3	970	1180	3

Hoewel er gemiddeld een toename is van de passieve woordvoorraad, blijft de ontwikkeling achter bij de verwachtingen.

CITO eindtoets basisonderwijs

De twee leerlingen die dit jaar in groep 8 de CITO eindtoets basisonderwijs hebben gedaan hebben eindscores van respectievelijk 541 (havo-vwo advies) en 546 (vwo advies) gehaald.

8.2 De context van de resultaten

Als we de resultaten van onze leerlingen bekijken kunnen we constateren dat de gemiddelde resultaten waar het de technische leesvaardigheid en het begrijpend lezen betreft voldoende zijn. Spelling en woordenschat liggen echter onder het gemiddelde.

Aan spelling wordt een aanzienlijk deel van de lestijd besteed. Het aanleren van de spellingsregels is een proces wat uitleg, oefening en automatiseren vraagt. Omdat de kinderen niet dagelijks met de Nederlandse taal werken, duurt het langer voordat ze de spellingsregels kunnen toepassen. Tijdens de toetsmomenten komt dit naar voren als lagere scores dan het landelijk gemiddelde, omdat ze eenvoudigweg minder oefentijd hebben gekregen.

Aangezien onze leerlingen minder met de Nederlandse taal in gesproken of geschreven vorm in aanraking komen, gaat de ontwikkeling van hun woordenschat ook langzamer. In ons

onderwijs wordt er daarom veel aandacht aan besteed door gebruik te maken van geschikte lesmethodes. We proberen het zelfstandig lezen van boeken te bevorderen teneinde op die manier aan de leeswoordenschat te werken.

8.3 De kwaliteit van ons onderwijs

Onze school 'de Olijftak' is aangesloten bij de Stichting Nederlands Onderwijs in het Buitenland (NOB) en valt als zodanig onder de Nederlandse onderwijsinspectie. Tijdens het laatste inspectiebezoek concludeerde men dat het onderwijs over het algemeen genomen van voldoende kwaliteit is. De laatste jaren is veel verbeterd wat betreft lesmethodes en werkoverleg. Het oordeel over leerstof aanbod is positief. Ook het onderwijs leerproces in de groepen wordt als goed beoordeeld. De zorg en inzet van de leerkrachten voor de leerlingen en de school zijn herkenbaar. In het kader van handhaving van kwaliteit zullen we deze sterke punten proberen te consolideren. Actuele lesmethodes en nieuwe materialen zijn daarbij een voorwaarde.

9 PRAKTISCHE ZAKEN

9.1 Schooltijden

De school verzorgt jaarlijks 100 lessen onderwijs in de Nederlandse taal en 20 lessen cultuur. Deze 120 lessen zijn verdeeld over 35 lesdagen, de viering van Koninginnedag en het afsluitende schoolkamp voor de groepen 3 tot en met 8.

Een lesdag duurt 3 klokuren, inclusief een pauze van 15 minuten (groep 1 en 2: 30 minuten). De schooldagen en lestijden per lespunt zijn als volgt:

Aldeia da Serra	Zaterdag 9.00 – 12.00 uur
Aldeia da Serra R3	Zaterdag 14.00 – 17.00 uur
Algoceira	Zaterdag 9.00 – 12.00 uur
Santa Sofia	Woensdag 14.00 – 17.00 uur

Aangezien het aantal lessen beperkt is, is het wenselijk dat leerlingen en ouders het verzuim tot een minimum proberen te beperken. Mocht er onverhoopt toch sprake zijn van verzuim dan streven we er naar dat de leerlingen de opgelopen achterstand middels huiswerk inhalen.

9.2 Vakantierooster

De school volgt het Portugese vakantierooster. De Portugese feestdagen proberen we te respecteren. Het kan soms gebeuren dat er wel les wordt gegeven, omdat we anders niet aan de vereiste uren komen. Het vakantierooster van ‘de Olijftak’ voor het schooljaar 2009 – 2010 ziet er als volgt uit:

Eerste schooldag Aldeia da Serra	8 september
Eerste schooldag Santa Sofia	16 september
Eerste schooldag Algoceira	19 september
Kerstvakantie	19 december – 3 januari
Carnaval	15 – 17 februari
Paasvakantie	28 maart – 11 april
Koninginnedagfeest	1 mei (nationale feestdag)
Schoolkamp groepen 3 t/m 8	25 – 27 juni
Begin zomervakantie	28 juni

De leerlingen en ouders ontvangen de schooljaarkalender aan het begin van het schooljaar. Naast de vakanties staan daar o.a. verjaardagen en toetsen op. De kalender is als bijlage bijgevoegd en tevens op www.snoal.info te raadplegen.

9.3 Lesgeld

Het schoolgeld bedraagt 315 € per jaar. Hieruit worden alle noodzakelijke voorzieningen die met de school en het lesgeven te maken hebben en de buitenschoolse activiteiten betaald. Naast het schoolgeld van de ouders ontvangt de school subsidie via de Stichting NOB. In paragraaf 1.4 is een kort financieel verslag over 2008-2009 te lezen. De Stichting NOB krijgt inzicht in de besteding van de gelden, als onderdeel van de procedure van de jaarlijkse subsidieaanvraag.

9.4 Schoolverzekering voor leerlingen

Onze school is via de Stichting NOB verzekerd voor de wettelijke aansprakelijkheid (WA) tegenover derden. Het betreft schade die is ontstaan door toedoen of nalaten van leerlingen en leraren. Deze verzekering is van toepassing als de schade niet op een andere wijze gedekt wordt, bijvoorbeeld door uw eigen WA-verzekering.

10 TELEFOONNUMMERS, E-MAILADRESSEN.

Leerkrachten

	Mobiel	Vast	e-mail
Hermanda Lotterman	914411711		lotterman@hotmail.com
Cindy van der Zanden	933212007	282 949152	cindyvanderzanden@gmail.com
Tom Alexandre	919441550	283 691250	tomalexandre@hotmail.com

Bestuur

	Mobiel	Vast	e-mail
Jos Pronk	965068165	283 694016	as5382247@sapo.pt
Hans Welling	919430443	266 761701	hanswelling@yahoo.com
Mirjam Buil-Brouwer	962618964	268 626229	mirjam.buil@gmail.com

Vertrouwenspersoon

Dr. Ron Spaans, telefoon: 964204912

Inspecteur primair en voortgezet onderwijs buitenland

Rijksinspectiekantoor Breda

Postbus 7447

4800 GK Breda

T: + 31 76 524 4477

Vertrouwensinspecteur

Rijksinspectiekantoor Utrecht

Postbus 2730

3500 GS Utrecht

T: + 31 30 669 06 00

CNaVT (Certificaat Nederlands als Vreemde Taal)

Universiteit van Amsterdam

Spuistraat 134

1012 VB Amsterdam

T: + 31 (0)20 525 46 15

W: www.cnnavt.org/main.asp

Stichting NOB

Parkweg 20a

2271 AJ Voorburg

Nederland

T: + 31 70 386 66 46

W: www.stichtingnob.nl

E: info@stichtingnob.nl

BIJLAGE 1: ARTIKEL 13 VAN DE WET OP HET PRIMAIR ONDERWIJS

Hieronder volgt de tekst van artikel 13 van de **Wet op het Primair Onderwijs**, zoals geldig vanaf 20 maart 2002:

Artikel 13. Schoolgids

1 De schoolgids bevat voor ouders, verzorgers en leerlingen informatie over de werkwijze van de school en bevat in elk geval informatie over:

- a. de doelen van het onderwijs en de resultaten die met het onderwijsleerproces worden bereikt, met dien verstande dat bij algemene maatregel van bestuur voorschriften kunnen worden gegeven met betrekking tot de wijze waarop
1. de resultaten worden beschreven die met het onderwijsleerproces worden bereikt, en
 2. de context wordt vermeld waarin de onder punt 1 bedoelde resultaten dienen te worden geplaatst,
 - b. de wijze waarop aan de zorg voor het jonge kind wordt vormgegeven,
 - c. de wijze waarop aan de zorg voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften wordt vormgegeven,
 - d. de wijze waarop de verplichte onderwijstijd wordt benut,
 - e. de geldelijke bijdrage, bedoeld in artikel 40, eerste lid, waarbij een ontwerp van een overeenkomst voor een dergelijke bijdrage, die voldoet aan de eisen die in artikel 40, eerste lid, zijn geformuleerd, in de schoolgids wordt opgenomen,
 - f. de rechten en plichten van de ouders, de verzorgers, de leerlingen en het bevoegd gezag, waaronder de informatie over de klachtenregeling, bedoeld in artikel 14, en de gronden voor vrijstelling van het onderwijs, bedoeld in artikel 41, tweede lid, en
 - g. de wijze waarop het bevoegd gezag omgaat met de in artikel 12, eerste lid, omschreven bijdragen.

2 Het bevoegd gezag reikt de schoolgids uit aan de ouders dan wel de verzorgers bij de inschrijving en jaarlijks na de vaststelling van de schoolgids.

3 De algemene maatregel van bestuur, bedoeld in het eerste lid, onder a, wordt aan de beide kamers der Staten-Generaal overgelegd. De maatregel treedt niet in werking dan nadat 4 weken na de overlegging zijn verstreken en gedurende die termijn niet door of namens een der kamers de wens te kennen wordt gegeven dat het in die maatregel geregelde onderwerp bij de wet wordt geregeld. Alsdan wordt een daartoe strekkend wetsvoorstel zo spoedig mogelijk ingediend.

Toelichting door Stichting NOB

De genoemde onderwerpen zijn alle in de Raamschoolgids opgenomen.

- Het bepaalde onder e. en g. heeft in de Nederlandse situatie te maken met de verantwoording van materialen en/of gelden die door ouders (artikel 40, eerste lid) en onder andere door sponsoring (artikel 12, eerste lid) worden verkregen en die ten goede komen aan het onderwijs. In de buitenslandsituatie vormen de geldelijke bijdrage van ouders en/of één of meer bedrijven juist de belangrijkste inkomstenbron voor een school. Naar analogie van de situatie in Nederland dient ons inziens in de schoolgids de vermelding te worden opgenomen op welke wijze de school verantwoording aflegt voor de inzet van de door ouders en/of bedrijven beschikbaar gestelde middelen.

BIJLAGE 2: ARTIKEL 24A EN 24C VAN DE WET OP HET VOORTGEZET ONDERWIJS

Hieronder volgt de tekst van artikel 24a en 24c van de **Wet op het Voortgezet Onderwijs (WVO)**, september 1998.

Artikel 24a Schoolgids

1. De schoolgids bevat voor ouders, voogden, verzorgers en leerlingen informatie over de werkwijze van de school en bevat in elk geval informatie over:
 - a. de doelen van het onderwijs en de resultaten die met het onderwijsleerproces worden bereikt, waaronder, in ieder geval met betrekking tot het schooljaar voorafgaande aan het schooljaar waarin de schoolgids wordt vastgesteld en onderscheiden naar soort onderwijs, voor elk leerjaar
 - 1° het percentage leerlingen dat doorstroomt naar een hoger leerjaar of een ander soort onderwijs,
 - 2° het percentage leerlingen dat de school zonder diploma verlaat en het percentage leerlingen dat voor het eindexamen slaagt,
 - b. de wijze waarop aan de zorg voor leerlingen met een specifieke onderwijsbehoeften wordt vormgegeven.
 - c. de wijze waarop de verplichte onderwijstijd wordt benut,
 - d. de geldelijke bijdrage, bedoeld voor een dergelijke bijdrage, die voldoet aan de eisen die in artikel 27, tweede lid, zijn geformuleerd, in de schoolgids wordt opgenomen.
 - e. de rechten en plichten van de ouders, de voogden, de verzorgers, de leerlingen en het bevoegd gezag, waaronder de informatie over de klachtenregeling, bedoeld in artikel 24b, waarbij wat betreft de leerlingen kan worden volstaan met vermeldingen van de rechten en plichten opgenomen in het leerlingenstatuut, bedoeld in artikel 24g, en
 - f. de wijze waarop het bevoegd gezag omgaat met de in artikel 24, eerste lid, omschreven bijdragen.
2. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen voorschriften worden gegeven met betrekking tot de wijze waarop
 - a. de resultaten worden beschreven die met het onderwijs bereikt, en
 - b. de context wordt vermeld waarin de onder a bedoelde resultaten dienen te worden geplaatst.
3. Het bevoegd gezag reikt de schoolgids uit aan de ouders, voogden, verzorgers dan wel de meerderjarige en handelingsbekwame leerling bij de inschrijving en jaarlijkse vaststelling van de schoolgids.
4. De algemene maatregel van bestuur, bedoeld in het tweede lid, wordt aan de beide kamers der Staten-Generaal voorgelegd. De maatregel treedt niet in werking dan nadat 4 weken na de overlegging zijn verstreken en gedurende die termijn niet door ons namens een kamers de wens te kennen wordt gegeven dat het in die maatregel geregelde onderwerp bij de wet wordt geregeld.

Als dan wordt een daartoe strekkende wetsvoorstel zo spoedig mogelijk ingediend.

Artikel 24c Vaststelling schoolplan en schoolgids

1. Het bevoegd gezag stelt ten minste eenmaal in de vier jaar het schoolplan vast.
2. Het bevoegd gezag stelt jaarlijks de schoolgids vast ten behoeve van het eerstvolgend schooljaar.
3. Het bevoegd gezag zendt het schoolplan dan wel de wijzigingen daarvan en de schoolgids onmiddellijk na de vaststelling aan de inspecteur.

BIJLAGE 3: ONDERWIJSPLANNING VOOR NTC RICHTING 1 EN 2

VAKGEBIED	Doelen van de school	Methoden / materialen	Didactisch handelen in de praktijk
Technisch lezen	Groep 1-2: beginnende geletterdheid: verhaalbegrip/ woordenschat, taalbewustzijn en klank-tekenkoppeling Groep 3: aanvankelijk lezen: de klank-tekenkoppeling en het leren lezen van Nederlandse woorden en zinnen. Voortgezet lezen: goed technisch leren lezen en begrijpen van moeilijkere woorden en teksten (AVI 4-9)	<i>De leessleutel</i> 1-2 + NTC-module <i>De leessleutel</i> 3 + NTC-module Diverse leesboekjes ingedeeld in niveaus voor groepen 3/8	Zie groepsmap (map in de klas van elke leraar, waarin lesinformatie staat weergegeven)
Begrijpend lezen	Groep 4-8: Voortgezet lezen: goed technisch leren lezen en begrijpen van moeilijkere woorden en teksten (AVI 4-9)		
Mondelinge taalvaardigheid	Vergroten van spreek- en luistervaardigheid In verschillende situaties	<i>De leessleutel</i> 1-2 + NTC-module <i>De leessleutel</i> 3 + NTC-module <i>Taal actief</i> 3 + NTC-module Mondelinge vaardigheden geïntegreerd met: taal-beschouwingsopdrachten, leesopdrachten, stelopdrachten en informatieverwerkingsopdrachten	Zie groepsmap
Taalbeschouwing	Inzicht krijgen in de opbouw van woorden/zinnen/teksten in Nederlandse taal	<i>De leessleutel</i> 3 + NTC-module <i>Taal actief</i> 3 + NTC-module Software	Zie groepsmap
Stellen en informatieverwerking	Stelopdrachten met gevarieerde doelstellingen kunnen maken (zie ook tussendoelen gevorderde geletterdheid strategisch schrijven en informatieverwerking; voor advies, zie website Stichting NOB)	<i>De leessleutel</i> 3 + NTC-module <i>Taal actief</i> 3 + NTC-module Toepassingsgerichte stelopdrachten, die zich lenen voor zelfstandige werkopdrachten in de klas en huiswerkopdrachten	Zie groepsmap
Woordenschat	Verbreding en verdieping van de woordenschat	<i>De leessleutel</i> 3 + NTC-module <i>Taal actief</i> 3 + NTC-module Woordenschatlijn Software	Zie groepsmap. Veel aandacht voor werken met thema's voor het leren in betekenis-volle situaties. Inzet van de woordenschatdidactiek volgens <i>4 takt</i> : Voorbewerken Semantiseren Consolideren Evalueren
Spelling	De spelling van de Nederlandse taal zo goed mogelijk kunnen hanteren	<i>De leessleutel</i> 3 + NTC-module <i>Taal actief</i> 3 + NTC-module	

BIJLAGE 4: ONDERWIJSPLANNING VOOR NTC RICHTING 3

	Doelen van de school	Methoden / materialen	Didactisch handelen in de praktijk
Mondelinge taalvaardigheid en Woordenschat	<p>1. Beheersen van belangrijke taalfuncties waarmee de leerling in situaties op school en daarbuiten in aanraking komt. Daarvoor moet hij de woorden die gangbaar zijn in dergelijke situaties beheersen.</p> <p>2. Beheersing Nederlandse klanken.</p> <p>3. Beschikken over de meest elementaire - functiewoorden: bijv. lidwoorden, voorzetsels, voornaamwoorden, - grammaticale structuren: bijv. mededelende, vragende en bevelende zinnen - zinstypen: bijv. ontkenningen, woordvolgorde, verschillende tijdsvormen</p>	<p style="text-align: right;"><i>Groe p 1 en 2</i></p> <p><i>Zitten, staan en lopen</i> <i>Knoop het in je oren</i> <i>Laat wat van je horen</i> <i>Schatkist</i> instap (groep 1 en 2)</p> <p><i>Met zoveel woorden</i> (groep 3 en 4)</p> <p>Posterproject: schooltaalwoorden voor basisonderwijs (groep 5 t/m 8)</p> <p>Waar mogelijk instap in <i>Taalactief</i></p> <p>Software</p>	<p>Zie groepsmap</p> <p>Veel aandacht voor werken met thema's voor het leren in betekenis-volle situaties</p> <p>Inzet van de woordenschatdi-dactiek volgens <i>4-takt</i>: Voorbewerken Semantiseren Consolideren Evalueren</p>
TECHNISCH LEZEN	<p>Beginnende geletterdheid: verhaalbegrip, waarmee je ook aan woordenschat werkt, taalbewustzijn en klank-tekenkoppeling Aanvankelijk Lezen: de klank-tekenkoppeling en het leren lezen van Ned. woorden en zinnen (AVI 3 niveau).</p>	<p><i>De leesleutel 3</i> + NTC-module</p> <p>Diverse leesboekjes ingedeeld in niveaus voor groepen 3/8</p>	<p>Zie groepsmap</p>
Begrijpend lezen	<p>Voortgezet lezen: goed technisch leren lezen en begrijpen van moeilijkere woorden en teksten (AVI 4-9)</p>		
Spelling	<p>De spelling van de Nederlandse taal zo goed mogelijk kunnen hanteren</p>	<p><i>Spelling in de lift</i> Software</p>	<p>Zie groepsmap</p>

BIJLAGE 5: VOORBEELD HANDELINGSPLAN

INDIVIDUEEL HANDELINGSPLAN

Datum:

Naam/Groep:

Vak(ken):

Periode:

School:

Ingevuld door:

Beginsituatie	Leerdoel	Leermiddelen	Organisatie	Evaluatie	Tijd

BIJLAGE 6: SCHOOLJAARKALENDER